

Den 29. november 2001 afgav jeg endelig rapport om min inspektion den 7. februar 2001 af Arresthuset i Aabenraa. I rapporten bad jeg arresthuset og Direktoratet for Kriminalforsorgen om udtalelser mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg modtog en udtalelse af 10. januar 2002 fra Politimesteren i Gråsten vedlagt en udateret udtalelse med bilag fra arresthuset, en udtalelse af 1. marts 2002 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen og en underretning af 21. marts 2002 fra direktoratet om direktoratets brev af samme dato til arresthuset. Jeg modtog endvidere den 18. april 2002 kopier af to breve af 4. februar 2002 fra henholdsvis arresthuset og politimesteren hvormed yderligere materiale blev fremsendt til direktoratet.

Den 3. maj 2002 afgav jeg opfølgingsrapport (nr. 1) hvori jeg stillede nogle spørgsmål mv.

Jeg modtog herefter ved breve af 3. juni og 2. juli 2002 underretninger fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, Ressourcestyringskontoret, samt en udtalelse af 3. juli 2002 fra direktoratet. Vedlagt sidstnævnte var en udtalelse med bilag af 22. maj 2002 fra Arresthuset i Aabenraa, en udtalelse af 31. maj 2002 fra Politimesteren i Gråsten hvori politimesteren henholder sig til arresthusets udtalelse, og kopi af brev af 1. juli 2002 fra arresthuset til direktoratet vedrørende blanketter til bekræftelse af udgangsadresser.

Jeg skal meddele følgende:

Ad pkt. 2.2. Cellerne

Jeg meddelte at jeg gik ud fra at cellerne bliver rengjort, omhyggeligt udluftet og vedligeholdt med maling i nødvendigt omfang i den rækkefølge som indflytning på de enkelte celler gør det muligt.

Jeg anførte at det efter min opfattelse er utidssvarende at der alene er en stikkontakt ved dørene i cellerne. Udover at efterlade et rodet indtryk, kan de mange løse ledninger udgøre et sikkerhedsmæssigt problem. Jeg henstillede at der sker en gennemgang af de elektriske installationer i arresthuset med henblik på at undersøge muligheden for at bringe forholdene i en tilfredsstillende stand.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i brev af 3. juni 2002 oplyst at teknisk chef ved Statsfængslet i Nyborg har gennemgået de elektriske installationer på cellerne. Installationerne betegnes som uhensigtsmæssige og utidssvarende. Den tekniske chef foreslår at reoveringen af de elektriske installationer på cellerne sker ved at der indlægges en ny stikkontaktinstallation. Arbejdet vil i bedste fald kunne ordnes i løbet af to uger. Det vil være nødvendigt at lukke en etage ad gangen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har anført at direktoratet er opmærksom på behovet for reoveringen og vil tage sagen op til overvejelse når drøftelserne med Finansministeriet om kriminalforsorgens belægningssituation og økonomien i forbindelse hermed er tilendebragt.

I skrivelse af 2. juli 2002 har Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyst at direktoratet har foretaget en samlet gennemgang af kriminalforsorgens økonomiske situation, og at der desværre ikke inden for rammerne af finansloven for 2002 er mulighed for at iværksætte bl.a. dette arbejde i 2002.

Jeg overvejer hvad det meddelte vil give anledning til.

Ad pkt. 2.3. Asylafdelingen

Jeg henstillede til arresthuset at foranledige at der blev opsat en overdækning i gården.

Arresthuset har oplyst at en overdækning af gården vil betyde at overvågningskameraet ikke kan anvendes i sin nuværende form, hvilket vil medføre indførelse af ”gårdturstider” i asylafdelingen. Jeg forstår at der er tale om at gårdture alene kan afvikles på bestemte tider under overvågning af personale.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at direktoratet på ny har overvejet forholdene i gården foran asylafdelingen. Da beboerne i asylafdelingen har fri adgang til det særskilte gårdareal uden for asylafdelingen hele dagen, er der efter direktoratets opfattelse ikke noget udtalt behov for en overdækning af gårdtursarealet da beboerne i asylafdelingen således kan bevæge sig frit mellem gården og asylafdelingen i tilfælde af regn.

Før jeg tager stilling til om jeg vil fastholde min henstilling, anmoder jeg om en nærmere redegørelse for hvorfor overvågningskameraet ikke kan placeres således i forhold til et halvtag at der sker overvågning af hele gårdtursarealet.

Ad pkt. 2.4.1. Besøgsrum

Jeg henstillede til arresthuset at ændre besøgslokalet således at det får mere præg af hjemlig hygge.

Arresthuset har oplyst at arresthuset vil ændre møbleringen i besøgslokalet således at der suppleres med to lænestole og et lavt bord. Der vil endvidere blive opstillet en lampe på bordet.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 2.4.2. Gårdtursarealet

Jeg anførte at gårdtursarealet er stort og regulært og giver mange muligheder. Det fremtræder imidlertid, med de nøgne mure, småstenene på jorden og det indskrænkede rosenbed, noget trist og uindbydende. Det trænger, efter min opfattelse, meget til at blive frisket op. Der bør også opsættes en overdækning så de indsatte har mulighed for at søge ly for en byge. Jeg henstillede at dette sker.

Jeg henstillede endvidere at arresthuset og direktoratet overvejer på hvilken måde arresthusets store gårdtursareal kan anvendes til forskellige aktiviteter for de indsatte.

Arresthuset har oplyst at gårdtursarealet er blevet frisket op, soklen er pudset, ringmuren er repareret, og der er lagt et nyt lag ral over hele arealet. Der er bestilt et læskur som dog endnu ikke er leveret.

Arresthuset ønsker at opstille et fritstående basketballstativ. Direktoratet har bedt arresthuset om at indhente tilbud herpå med henblik på at beløbet kan bevilges over direktoratets konto til velfærdsfremmende foranstaltninger for de indsatte.

Idet jeg går ud fra at et fritstående basketballstativ er eller vil blive opsat, tager jeg det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 2.4.6. Lægerum

Jeg tog i opfølgingsrapporten til efterretning at lægejournaler vedrørende tidligere indsatte nu opbevares i et aflåst skab, og tilkendegav at jeg gik ud fra at de ansatte ikke umiddelbart har adgang til dette skab.

Jeg anmodede tillige om at blive orienteret om hvem der – ud over lægen og arrestforvareren – har adgang til den aflåste skrivebordsskuffe hvori lægejournalerne vedrørende de aktuelt indsatte opbevares.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har anført:

”Lægelovens § 6 indeholder den almindelige hjemmel for lægers anvendelse af medhjælp. I institutioner, hvor der hverken er læge eller sygeplejerske daglig, er det nødvendigt for lægen at benytte medhjælp. På grund af personalets skiftende vagter vil alle medlemmer af det uniformerede korps kunne komme i en situation, hvor der er behov for, at en medhjælp er til stede. Den virksomhed en medhjælp på lægens ansvar udøver, indeholder elementer af sundhedsfaglig karakter i forhold til de indsatte.

Arresthuset har oplyst, at personalet har nøgle til såvel det aflåste skab, hvori lægejournalerne for de tidligere indsatte opbevares, som til skuffen, hvori de aktuelt indsattes lægejournaler opbevares og har i begge tilfælde henvist til, at personalet fungerer som lægens medhjælp.

Arresthuset har oplyst, at grunden til, at personalet har adgang til skabet med de tidligere indsattes journaler, er, at journalerne af og til rekvireres fra en anden institution, hvor den pågældende befinder sig. Personalet har derfor brug for at kunne hente journalen frem for at kunne sende den videre.

Efter direktoratets opfattelse kan videresendelse af gamle journaler ikke betragtes som et naturligt led i personalets funktion som medhjælp. Direktoratet har derfor meddelt arresthuset, at det kun er arrestforvareren og arreshuslægen, der må have adgang til det skab, hvori de tidligere indsattes journaler opbevares.

Under henvisning til personalets rolle som lægens medhjælp har arresthuset oplyst, at det vagthavende personale har adgang til den aflåste skrivebordsskuffe, hvori journalerne er placeret.

Direktoratet kan henholde sig hertil.

Direktoratet har anmodet arresthuset om at foranledige, at der udfærdiges retningslinier for personalets omgang med lægejournalerne, jf. Sundhedsstyrelsens cirkulære nr. 235 af 19. december 1996 om lægers pligt til at føre ordnede optegnelser med tilhørende vejledning.”

Idet jeg går ud fra at sådanne retningslinjer er udfærdiget eller bliver det i løbet af kort tid, foretager jeg ikke videre.

Ad pkt. 3.3. Undervisning

Jeg stillede mig undrende over for at der ikke føres opgørelser over hvor længe de indsatte opholder sig i arresthusene. Jeg bad direktoratet om en udtalelse om hvorvidt direktoratet anser det for tilfredsstillende at sådanne opgørelser ikke foreligger eller kan tilvejebringes.

Direktoratet har oplyst at man ikke periodisk udarbejder statistik over indsattes opholdstid i arresthusene. Under henvisning hertil har direktoratet i den tidligere udtalelse anført at kriminalforsorgen ikke har statistiske oplysninger vedrørende de indsattes opholdstid i arresthusene.

Direktoratet har supplerende oplyst at det er muligt at estimere den gennemsnitlige opholdstid ved hjælp af beregninger foretaget på grundlag af oplysninger i belægsstatistikken og indsættelsesstatistikken. Direktoratet har dog ikke haft mulighed for at give oplysninger om den gennemsnitlige opholdstid i 2000 hvilket skyldes tekniske vanskeligheder i forbindelse med ibrugtagningen samme år af et EDB-baseret administrativt klientsystem hvorved statistiske oplysninger om indsættelser i enkelte arresthuse ikke har kunnet fremskaffes.

Direktoratet har i 2002 genoptaget statistikken over indsættelser i arresthusene og har således igen fra og med år 2001 fået mulighed for at beregne den gennemsnitlige opholdstid i arresthusene.

For arresthusene under et var den samlede gennemsnitlige opholdstid pr. indsættelse i 2001 i alt 15,7 dage. Til sammenligning var den gennemsnitlige opholdstid pr. indsættelse i Arresthuset i Aabenraa i 2001 i alt 6,0 dage (inkl. asylafdelingen).

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at indførelsen af Klientsystemet fremover vil gøre det muligt at udarbejde en mere præcis og nuanceret statistik over opholdstid.

Jeg foretager ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

Jeg noterede mig direktoratets oplysning om at undervisningen ”tager udgangspunkt i de aktuelle elevs behov og ønsker”. Jeg bad arresthuset, hvis det var muligt, om at oplyse i hvilket omfang undervisningstimerne i arresthuset anvendes til undervisning af udenlandske indsatte. Jeg bad endvidere arresthuset om at oplyse i hvilken udstrækning arresthuset forholder sig i overensstemmelse med Direktoratet for Kriminalforsorgens cirkulære af 17. juni 1987 om oprettelse af uddannelsesplaner med henblik på undervisning og uddannelse under udståelse af fængselsstraf mv. Jeg henstillede til arresthuset og direktoratet at overveje om den begrænsede udnyttelse af de tildelte undervisningstimer i arresthuset er tilfredsstillende – herunder om undervisningen i arresthuset er organiseret på en hensigtsmæssig måde i forhold til de aktuelle indsattes behov for og ønsker om undervisning. Jeg bad om underretning om resultatet af arresthusets og direktoratets overvejelser.

Direktoratet oplyste i direktoratets besvarelse af 1. marts 2002 at undervisningen tager udgangspunkt i de aktuelle elevs ønsker og behov. Direktoratet mente hermed at det var de aktuelle indsattes ønsker og behov der var tale om.

Direktoratet har oplyst at indsatte i landets arresthuse som udgangspunkt undervises i dansk, regning og matematik på basisniveau. Arresthusets lærer har den 20. juni 2002 oplyst til direktoratet at udenlandske indsatte der ønsker at deltage i denne undervisning, kan melde sig på lige fod med danske indsatte. Faget dansk for udlændinge (for udenlandske indsatte der har mangelfulde kundskaber i dansk) tilbydes af ressourcemæssige årsager ikke i arresthuse, bortset fra i Københavns Fængsler.

Arresthusets lærer er opmærksom på cirkulæret om uddannelsesplaner og har den 20. juni 2002 telefonisk oplyst at han – ofte efter en motivationsfase – opretter sådanne når der er indsatte der ønsker det. Læreren og/eller arresthusets personale fremskaffer og udleverer materialer/brochurer til de indsatte om undervisning i afsoningsanstalterne.

Direktoratet har supplerende oplyst at indholdet i cirkulæret af 17. juni 1987 om oprettelse af uddannelsesplaner mv. i det væsentlige er erstattet af cirkulæret af 29. juni 2001 om udarbejdelse af planer for straffuldbyrdelse og tiden efter løsladelsen (handleplanscirkulæret). Direktoratet overvejer at ændre eller ophæve cirkulæret af 17. juni 1987.

Direktoratet har videre oplyst at arrestforvareren den 27. juni 2002 telefonisk har oplyst direktoratet om at arresthusets ledelse ikke har tænkt sig at pålægge arresthuset at ændre organiseringen. Undervisningen er organiseret og tilrettelagt som i andre arresthuse. Når der i Arresthuset i Aabenraa er færre indsatte der ønsker at deltage i undervisning, tilskriver direktoratet det hovedsagligt den omstændighed at de indsatte i gennemsnit opholder sig i arresthuset i 6,0 dage, hvor landsgennemsnittet er 15,7 dage. (2001-tal).

Den måde hvorpå undervisningen er organiseret i arresthuset, giver mig ikke anledning til at foretage videre. Idet jeg går ud fra at arresthuset til stadighed sørger for at orientere de indsatte om de undervisningstilbud der er i arresthuset, tager jeg det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 6.2. Købmand

Jeg bemærkede at jeg var opmærksom på at en egentlig købmandsordning nok ville kræve flere personalemæssige ressourcer end den nuværende meget begrænsede ordning. Det eksisterende tilbud som kun gav de indsatte mulighed for at købe cigaretter, fyrtøj og kaffe, fandt jeg imidlertid utilstrækkeligt, også set i forhold til hvad der praktiseres i – lagde jeg til grund – alle landets øvrige arresthuse. Jeg henstillede til arresthuset at forsøge at etablere en egentlig købmandsordning. Jeg pegede på at arresthuset ved henvendelse til andre arresthuse kunne indhente oplysninger om hvorledes en købmandsordning mest hensigtsmæssigt organiseres.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har en købmand som kommer to gange om ugen. De indsatte kan købe alt hvad de ønsker, hos denne købmand. Herudover har arresthuset et lille beredskab af kaffe, cigaretter, fyrtøj og frimærker.

Direktoratet har beklaget at det ikke tidligere udtrykkeligt blev oplyst at indsatte ud over at kunne købe kaffe, cigaretter, fyrtøj og frimærker fra arresthusets beredskab også har adgang til at bestille varer hos købmanden.

Direktoratet har i øvrigt henholdt sig til svaret fra arresthuset.

Jeg foretager ikke videre.

Ad pkt. 6.3. Fjernsyn mv.

Jeg bemærkede at såvel arresthuset som Direktoratet for Kriminalforsorgen havde angivet arresthusets mange indsættelser som begrundelse for at forholdene i arresthuset ikke tillader udlevering af apparater som kan anvendes til gengivelse af musik efter den indsattes eget valg.

Jeg forstod arresthusets begrundelse for forbudet og direktoratets tiltrædelse heraf som udslag af ressourcemæssige snarere end ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn, jf. straffuldbyr-delseslovens § 36. Jeg stillede derfor spørgsmål ved hvorvidt arresthusets forbud har hjemmel i lovens § 36. Jeg henviste endvidere til genstandsbekendtgørelsens § 5, stk. 2, for så vidt angår ressourcemæssige hensyn.

Direktoratet har erklæret sig enig med mig i at det alene er ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn der kan begrunde at arresthuset ikke tillader udlevering af apparater der kan anvendes til gengivelse af musik efter de indsattes eget valg, jf. straffuldbyr-delseslovens § 36. Direktoratet har herefter anført følgende:

”Straffuldbyr-delseslovens § 36, stk. 1, er, jf. stk. 2 og 3, udmøntet i bekendtgørelse nr. 370 af 17. maj 2001 om indsattes adgang til at medtage, besidde og råde over egne genstande og penge i kriminalforsorgens institutioner (genstandsbekendtgørelsen) med tilhørende vejledning nr. 75 af 16. maj 2001.

Det fremgår af § 3 i genstandsbekendtgørelsen, at institutionens leder kan fastsætte nærmere regler om udlevering af indsattes egne genstande, og at institutionens leder i denne forbindelse under hensyn til forholdene i den enkelte institution kan fastsætte yderligere begrænsninger i de indsattes ret til at råde over egne genstande i institutionen.

Ifølge vejledningen til genstandsbekendtgørelsen, pkt. 8, bør radioer, cd-afspillere, båndoptagere uden mikrofon, cd'er, bånd og lignende normalt kunne udleveres, hvis forholdene i institutionen tillader det.

Det betyder, at radioer, cd-afspillere mv. vil kunne nægtes udleveret, hvis det er begrundet i institutionens forhold.

Det fremgår af § 5, stk. 2, i genstandsbekendtgørelsen og vejledningens pkt. 9, at institutionens leder kan fastsætte nærmere regler om, at elektriske apparater, herunder tv, radio og lignende, i tilfælde, hvor institutionen ikke selv kan foretage en tilstrækkelig undersøgelse af apparatet kun kan udleveres på betingelse af, at den indsatte betaler for undersøgelsen.

§ 5, stk. 2, hjemler en ret for institutionen til at stille som betingelse for udlevering af de indsattes egne genstande, som ikke kan undersøges tilstrækkeligt i institutionen, at de indsatte afholder udgifterne til denne undersøgelse. Bestemmelsen hjemler derimod ikke en ret for de indsatte til at få udleveret egne elektriske apparater, såfremt de betaler for undersøgelsen af apparaterne.

Arresthuset i Aabenraa adskiller sig fra andre arresthuse ved at have forholdsmæssigt mange indsættelser. Det høje antal indsættelser skyldes først og fremmest arresthusets asylafdeling.

Direktoratet kan oplyse, at Arresthuset i Aabenraa havde 1.584 indsættelser i 2000 og 1.228 indsættelser i 2001. Det gennemsnitlige antal indsættelser i 2001 for alle arresthuse, bortset fra Københavns Fængsler, var 357. Arresthuset i Aabenraa havde i 2001 det højeste antal indsættelser i landet og i gennemsnit mere end 3 gange så mange indsættelser som de øvrige arresthuse.

Arrestforvarer i Aabenraa Ole Bøgholm Jensen har den 17. juni 2002 oplyst telefonisk til direktoratet, at arresthuset ikke selv har mulighed for at visitere de indsattes egne musikapparater.

Arrestforvareren oplyste endvidere, at der fast er 2 funktionærer på vagt i arresthuset. Derudover er han selv til stede i dagtimerne, såfremt han ikke er til møde eller lignende uden for arresthuset. Arrestforvareren forklarede, at det af ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn ikke er muligt at få en udefrakommende fagmand til at komme i arresthuset og undersøge de indsattes genstande, da det vil betyde, at den ene af de to fængselsfunktionærer må gå fra deres normale arbejde for at tage sig af vedkommende og overvåge hans eller hendes færden i arresthuset. En sådan ordning vil betyde en forringelse af sikkerheden i arresten. Af samme grund er det ikke muligt for arresthusets personale at bringe de indsattes genstande til undersøgelse hos den nærmeste radio- og tv-forhandler, som ligger i Aabenraa by, et par kilometer fra arresthuset.

Det er direktoratets vurdering, at ressourcehensyn og ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn gensidigt påvirker hinanden, og ikke kan adskilles entydigt. Det er endvidere direktoratets vurdering, at ressourcehensyn spiller en afgørende rolle for, hvordan det praktisk er muligt at opretholde orden og sikkerhed i fængsler og arresthuse.

Direktoratet finder, at antallet af årlige indsættelser i Arresthuset i Aabenraa er usædvanligt i forhold til landets øvrige arresthuse, og at det skyldes arresthusets placering som grænsearresthus. Det er direktoratets vurdering, at arresthusets forbud mod, at de indsatte får udleveret elektriske apparater til gengivelse af musik efter eget valg, på grund af arresthusets mange indsættelser er konkret begrundet i institutionens forhold, jf. genstandsbekendtgørelsens § 3 og vejledningens pkt. 8 og dermed i et ordens- og sikkerhedshensyn, jf. straffuldbyrdelseslovens § 36.

Direktoratet finder derfor ikke grundlag for at kritisere arresthusets regler om, at det ikke er tilladt at have blandt andet apparater til gengivelse af musik efter eget valg.

Af hensyn til de indsattes mulighed for at høre musik efter eget valg har direktoratet i stedet anmodet arresthuset om at overveje fremover at udleje radioer, der tillige kan afspille cd'er og kassettebånd (ghettoblaster). Direktoratet er opmærksom på, at en sådan ordning vil betyde, at de indsattes egne cd'er og kassettebånd skal visiteres. Direktoratet er samtidig bekendt med arresthusets mange indsættelser og personalenormering, men finder, at det normalt vil være muligt for arresthuset at forestå visitation af cd'er og kassettebånd inden for en rimelig tid for så vidt angår de indsatte, der ikke opholder sig på asylafdelingen.

Det er direktoratets vurdering, at det ikke er praktisk muligt for arresthuset at give samme tilbud til de indsatte på asylafdelingen, da opholdstiden, ifølge arresthuset, for denne gruppe typisk ikke strækker sig ud over grænserne for opretholdelse af anholdelse på 3 x 24 timer.

Direktoratet har gjort arresthuset opmærksom på, at arresthuset kan fastsætte begrænsninger for antallet af kassettebånd og cd'er, som de indsatte må medbringe, jf. § 3 i genstandsbekendtgørelsen.

I brev af 4. marts 2002 har direktoratet henstillet til Arresthuset i Aabenraa at fastsætte udtrykkelige regler om, hvorvidt blandt andet cd-afspillere, dvd-maskiner, båndoptagere mv. må udleveres.

Ombudsmanden ønsker underretning om, hvorvidt arresthuset har fastsat eller vil fastsætte sådanne regler efter direktoratets henstilling.

I brev af 22. maj 2002 oplyser arrestforvareren, at det fremgår af arresthusets husorden, at egen radio, clock radio, video, tv-spil, pc'er, dvd, cd'er, båndoptager og lignende ikke udleveres.

Til ombudsmandens orientering vedlægges kopi af husordenen for Arresthuset i Aabenraa.”

Jeg anmoder om oplysning om hvad der er sket i anledning af Direktoratet for Kriminalforsorgens henstilling til arresthuset om at overveje i fremtiden at udleje radioer der tillige kan afspille cd'er og kassettebånd.

Ad pkt. 6.8. Avishold

Jeg anmodede om underretning om arresthusets opfølgning af direktoratets henstilling om at arresthuset fremover abonnerer på 2-3 aviser på hovedsprogene engelsk, tysk og fransk.

I brev af 22. maj 2002 har arrestforvareren oplyst at arresthuset har indgået en aftale med biblioteket om levering af en tysk og en engelsk avis.

Den 17. juni 2002 spurgte direktoratet arresthuset om hvorfor arresthuset ikke abonnerer på en fransk avis. Hertil oplyste arrestforvareren at der stort set aldrig er fransktalende personer i arresthuset, bortset fra i asylafdelingen hvor de indsatte opholder sig i maksimalt tre døgn. Arrestforvareren oplyste at der ikke på tidspunktet for telefonsamtalen var nogen fransktalende personer i arresthuset, og at han derfor ikke havde indgået en aftale om levering af franske aviser.

Direktoratet har oplyst at det herefter er direktoratets opfattelse at Arresthuset i Aabenraa lever op til § 58, stk. 3, i straffuldbyrdelsesloven idet direktoratet forudsætter at arresthuset vil tage initiativ til at abonnere på en fransk avis såfremt en fransktalende person skulle blive indsat i arresten.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 9.1.5. Udgangsdokumentation

Jeg anmodede om udlån af eventuelt yderligere materiale som kan belyse nogle konkrete sagers behandling. Jeg gik ud fra at det er en fejl at dette materiale ikke er vedlagt arresthusets og direktoratets udtalelser.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har medsendt det materiale som arresthuset er i besiddelse af.

Direktoratet har oplyst at det materiale som arresthuset vedlagde i forbindelse med besvarelsen den 10. januar 2002 af pkt. 9.1.5., var et blankt eksemplar af blanketten ”Bekræftelse af udgangsadressaten”.

Direktoratet har endvidere oplyst at oplysningerne om udgangsdokumentation i de fire udgangssager ikke – som angivet af mig – er noteret i Krans-systemet. Arresthuset har den 17. juni 2002 telefonisk over for direktoratet oplyst at arresthuset på daværende tidspunkt ikke kunne bruge Krans-systemet. Arresthuset har den 1. juli 2002 telefonisk supplerende oplyst at man på daværende tidspunkt anvendte en papirudgave af den blanket som findes i Krans-systemet. Arresthuset har den 1. juli 2002 oplyst at der i sagen der vedrører weekendudgang, ikke længere foreligger nogen bekræftelse. Oplysningerne om udgangsdokumentation er givet pr. hukommelse. Arresthuset har i den forbindelse oplyst at den blanke blanket udelukkende blev medsendt for at illustrere fremgangsmåden. Arresthuset har beklaget at dette kunne misforstås. For så vidt angår de tre sager som vedrører § 31-udgang, har arresthuset, som nævnt i direktoratets udtalelse af 1. marts 2002, telefonisk oplyst at arresthuset forud for udgangene har haft telefonisk kontakt med socialforvaltningen og banken.

Der er således ikke yderligere materiale der kan belyse sagerne.

Direktoratet har henholdt sig til det af arresthuset anførte.

Direktoratet har oplyst at direktoratet finder det beklageligt at arresthusets oplysninger om udgangsdokumentationen har kunnet misforstås, hvilket direktoratet har meddelt arresthuset.

Direktoratet har endvidere udtalt at arresthuset burde have noteret oplysningerne om udgangsdokumentationen på sagerne. Direktoratet har meddelt arresthuset dette.

Jeg foretager ikke videre.

Ad pkt. 9.2.1. Forhørscelleanbringelse

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse grundlaget for forhørscelleanbringelse i en konkret sag (j.nr. 2000-284-0848, vedrørende et hul i en cellevæg). Jeg sigtede hermed såvel til betingelsen om at der skal være en begrundet formodning om at den indsatte har overtrådt bestemmelser der må antages at medføre disciplinærstraf af strafcelle, som til betingelsen om at forhørscelleanbringelse skønnes nødvendig for undersøgelsens gennemførelse.

Arresthuset har den 17. juni 2002 telefonisk over for direktoratet oplyst at der skal ses bort fra arresthusets udtalelse af 31. maj 2002 idet udtalelsen vedrører en anden sag end den som jeg har bedt om oplysninger i.

Arresthuset har endvidere telefonisk over for direktoratet oplyst at den indsatte ikke skulle have været forhørscelleanbragt idet der ikke var en begrundet formodning om at den indsatte havde overtrådt bestemmelser der måtte antages at medføre disciplinærstraf af strafcelle. Arresthuset har oplyst at den pågældende i stedet skulle have været midlertidigt enrumsanbragt på grund af fare for undvigelse, jf. § 2, stk. 3, jf. § 2, stk. 2, nr. 1, i Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens dagældende cirkulære af 14. september 1978 om adgangen til at anbringe indsatte i enrum.

Desuden har arresthuset telefonisk over for direktoratet oplyst at sagens omstændigheder var klarlagt på det tidspunkt da den indsatte blev forhørscelleanbragt (fredag den 21. juli 2000), men at sagen ikke kunne afgøres før mandag den 24. juli 2000 hvor arrestforvareren mødte på arbejde. Arresthuset har i den forbindelse oplyst at arrestforvareren er den eneste i arresthuset som har kompetence til at træffe afgørelse i disciplinærsager mv.

Arresthuset har beklaget at den indsatte blev forhørscelleanbragt når han i stedet skulle have været midlertidigt anbragt i enrum.

Direktoratet har oplyst at der ofte i sager om forsøg på undvigelse vil være grundlag for midlertidigt at anbringe den indsatte i enrum med henblik på klarlæggelse af sagens omstændigheder. Da arresthuset imidlertid har oplyst at sagens omstændigheder var klarlagt, finder di-

rektoratet det beklageligt at arresthuset ville have anbragt den indsatte i midlertidigt enrum. Direktoratet har meddelt arresthuset dette.

Jeg foretager ikke videre.

Ad pkt. 9.2.8. Vejledning om klageadgang

I en sag hvor den indsatte havde været forhørscelleanbragt, anmodede jeg i min endelige rapport om oplysning om hvorvidt den pågældende havde modtaget klagevejledning. Direktoratet svarede den 1. maj 2002 at det var direktoratets opfattelse at arresthuset i forbindelse med sagens afslutning mandag den 24. juli 2000 burde have meddelt den indsatte disciplinærsagens afgørelse skriftligt og i denne forbindelse orienteret om klageadgang.

Jeg anmodede herefter direktoratet om at uddybe sin udtalelse på dette punkt. Jeg sigtede til at disciplinærsagen, så vidt jeg kunne se, blev afsluttet uden at der blev truffet afgørelse.

Direktoratet har supplerende oplyst at når direktoratet udtalte at det var direktoratets opfattelse at arresthuset burde have meddelt disciplinærsagens afgørelse skriftligt, og i denne forbindelse orienteret den indsatte om klageadgang, lå der heri at arresthuset burde have meddelt afgørelsen om ophør af forhørscelleanbringelsen skriftligt til indsatte, og i den forbindelse orienteret den pågældende om muligheden for at klage over den foreløbige enrumsanbringelse.

Jeg foretager ikke videre.

Pkt. 10. Opfølgning

Jeg beder om at arresthuset sender de oplysninger og udtalelser mv. som jeg har bedt om under pkt. 2.3. og 6.3., tilbage gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

Pkt. 11. Underretning

Denne opfølgingsrapport (nr. 2) sendes til Arresthuset i Aabenraa, Politimesteren i Gråsten, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.

Inspektionschef
Lennart Frandsen